

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 31g/2022

privind excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală

CHIȘINĂU
19 aprilie 2022

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Nicolae ROȘCA,
dnei Liuba ȘOVA,
dlui Serghei ȚURCAN,
dlui Vladimir ȚURCAN, *judecători*,
cu participarea dnei Dina Musteața, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 22 februarie 2022,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 19 aprilie 2022, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

ÎN FAPT

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, ridicată de dl Valerii Vasilioglo, în dosarul nr. 2a-280/2021, pendinte la Curtea de Apel Comrat.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de un complet de judecată format din dna Liudmila Caraianu și dnii Dmitrii Fujenco și Andrei Mironov, de la Curtea de Apel Comrat, în baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

A. Circumstanțele litigiului principal

3. Pe rolul Curții de Apel Comrat se află cauza civilă referitoare la examinarea cererii de apel a fondatorului Î.I. „Vasilioglo Valerii” împotriva Hotărârii Judecătoriei Comrat, sediul Centru, din 13 august 2021 cu referire la încasarea datoriei primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2020.

4. În cadrul ședinței de judecată, dl Valerii Vasilioglo a ridicat excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală

5. Prin Încheierea din 7 februarie 2022, Curtea de Apel Comrat a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

6. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 47
Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

(2) Cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării privind excepția de neconstituționalitate

7. Autorul sesizării susține că Constituția obligă statul să adopte măsuri pentru ca fiecărei persoane să-i fie asigurat un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui, și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

8. În opinia autorului, Legea nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală contravine articolelor 47 alin. (1) și 54 alin. (1) din Constituție.

B. Aprecierea Curții

9. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

10. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor Parlamentului, în prezenta cauză a Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, ține de competența Curții Constituționale.

11. Curtea notează că excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a conferit acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție, așa cum a fost interpretat acesta prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016.

12. Curtea reține că obiectul excepției îl constituie prevederile Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Curtea constată că, sub aspectul invocat de autorul excepției, Legea contestată nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate.

13. Curtea reține că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză civilă referitoare la încasarea datoriei pentru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală. Astfel, Curtea admite că instanța va aplica prevederile criticate în cauza pe care o examinează.

14. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrariedade dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat (DCC nr. 182 din 25 noiembrie 2021, § 15).

15. Cu privire la incidența articolului 47 alin. (1) coroborat cu articolul 54 alin. (1) din Constituție invocate de autorul sesizării, Curtea observă că acesta nu a argumentat contrarietatea prevederilor contestate cu normele constituționale invocate.

16. Astfel, Curtea subliniază că simpla enumerare a unor articole din Constituție, în lipsa unei argumentări proprii, nu reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate (DCC nr. 182 din 25 noiembrie 2021, § 16).

17. În situații similare, Curtea a notat că simpla trimitere la un text din Constituție, fără explicarea pretensei neconformități cu acesta a prevederilor legale contestate, nu echivalează cu un argument. Curtea a stabilit că, dacă ar proceda la examinarea unei asemenea excepții de neconstituționalitate, ea s-ar substitui autorului acesteia în privința formulării unor critici de neconstituționalitate, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu (DCC nr. 183 din 25 noiembrie 2021, § 20).

18. Prin urmare, în baza celor menționate *supra*, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 26 alin. (1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 61 alin. (3) și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Legii nr. 1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenul de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, ridicată de dl Valerii Vasilioglo, parte în dosarul nr. 2a-280/2021, pendinte la Curtea de Apel Comrat.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

Chișinău, 19 aprilie 2022
DCC nr. 59
Dosarul nr. 31g/2022